

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhöz küldve:

Egy évre . . . 10 kor. — fill.

Hat hóra . . . 5 kor. — fill.

Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Egyes számok 20 fillérért kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETESEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill. kétszeriért 12 fill., többszöriért 10 fill. ázetendő. Helyegj minden egyes beiktatásér 10 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szóig 2 kor. 60 fill., azontul minden szó 2 fillérével számítatik.

A nyitlterben:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér. Velünk a közlönyben levő hirdető-írodák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→ vasárnap reggel. ←

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba (Takaré- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Szüret előtt.

A szüreti idő közeledtével önkénytelenül felmerül előttünk az a kérdés, hogy hova lettek azok a boldog idők, a mikor így őszszel a szőlőhegyek viszhangoztak a szüretelők vidámságától? A szőlősgazda szép reményekkel telve számított, hogy hordói megtelnek a hegy arany levélével, a szőlőmunkások pedig vidáman néztek a jövő elé s nem kellett remegniük a megélhetésért, mert a hegy munkát adott, s a bortermelő vidékek népe megelégedés között élt, gyarapodott, vagyont szerzett és jólétnek örvendett. Egész vidékeknek a bortermelés adta meg a kenyeret, ruházatot, s mind azt, a mire az embernek szüksége van. De hol van ma e megelégedés, hol van az a boldogság? A bortermelő vidékek népe szegény, nyomorult, küzd a mindennapi kenyérért, vagy sok helyen ott hagyta azt a földet, a melyhez valamikor ragaszkodott; a szőlőhegyek pusztulásával elpusztult a nép is, kivándorolt, elhagyta szülőföldét, mely megtagadta tőle a megélhetés lehetőségét.

Régen volt már Magyarországon igazi szüret, az új szőlőültetvények lassan indultak neki, s csak pár éve, a mikor arra gondolhat a bortermelő, hogy óriási befektetés és munka árán újra virulnak a szőlők, s befektetett tőkéje megtermi gyümölcsét.

Léva város és környékének kiterjedt szőlőterülete sok munkáskéznek adott foglalkozást és sok családnak, biztosította megélhetését. Azonban a filokszera csakhamar tönkretette azt is. És csak az a csodálatos, hogy az a nép, amelyiknek úgy szólván élete volt a szőlőhegy, azok felújításáért alig tesz valamit. Hegyeink nagy része még kopáran meredez az égnek

s bizony még jó idő fog beletelni, míg csak fele is ki lesz ültetve, Szorványosan, egyik-másik hegyközségben látunk ugyan szőlőültetést, de ez is olyan lanyhán megy, hogy úgy szólván annyi újra elpusztul, a mennyit ültetnek. Hiába buzdítjuk gazdáinkat az ültetésre, hiába utalunk az állami szőlőtelepre, csak nehezen megy.

És ez nem csak nálunk van így, de vármegyénk minden bortermelő vidéke is még magán viseli a pusztulás nyomait; nálunk nagyon sok község, mely a bortermelésből élt csak nyomorog s szegény napszámból tartja fenn magát. Az újabb szőlő ültetvények aránylag messze vannak attól a mennyiségtől, a mivel ezelőtt vármegyénk birt.

De hát vizsgáljuk meg, hogy vajon mire mentek az új szőlők, s a gazda az óriási pénzbefektetés után táplálhat-e reményt, hogy fog boldogulni? Azt kellene hinnünk, hogy ha Magyarország nagy bortermelése mellett a nép tudott boldogulni, akkor most, a midőn alig egy negyedrészt bortermelésre van kilátásunk, szép jövedelmet nyújt a szőlőművelés, pedig hát nagyot csalódunk, mert a nagy kezelési költség dacára s a csekélyebb mennyiség mellett sincs meg a mustnak az az ára és kereslete, a mit bortermelőink várhatnának.

Ez oly fontos és mélyreható jelenség nemzetgazdaságunk terén, hogy okait kutatnunk kell. A szőlők pusztulásával maga az állam, de az egész társadalom azon munkálkodott, hogy a bortermelést, mint közgazdaságunk legjelentékenyebb részét visszaállítsa; nagy befektetésekkel megteremtette az újabb szőlőterületeket, s most, a midőn már jobb szüretre van kilátása a bortermelőnek, azon szomorú tapasztalatra jut, hogy borait nem tudja

kellőleg értékesíteni. Nagy borkereskedőinket mintha a filloxera pusztította volna el. Kereskedelmünknek ez az ága annyira hanyatlott, hogy alig találunk nagyobb borkereskedőt a ki a magyar bor kivitelét előmozdítaná, inkább csak a helyi és belföldi fogyasztásra szoritkoznak, sőt még e tekintetben is, a helyett hogy hazai termékünket értékesítsék, inkább a behozattal, mint a kivitellel foglalkoznak.

A statisztika adatai oly retentő mennyiségű behozattal tüntetnek fel, hogy a jobb szüreti kilátások mellett is a legnagyobb aggodalommal nézhetünk hazai bortermelésünk felvirágzására. Nem a borfogyasztás hiánya okozza tehát azt, hogy szőlős gazdáink jó bora a hordókban marad, hanem az a nagy mennyiségű behozatal, a mivel kereskedőink elárasztják az országot. Az olcsó olasz bor teljesen elnyomja a magyar bort. Nyolcz-kilencz év adatai megdöbbentő számokat mutatnak. Az olasz borok behozatala megsokszorozódott, a magyar bor kivitele pedig egy negyedére szállott le, s így a belfogyasztás is a hazai termésben jóval kisebb, a kiviteli szintén; ennek a körülménynek egybevetése képezi azután annak az okát, hogy bortermelésünk és kereskedelmünk nem bír felvergődni.

Nem szabad figyelmen kívül hagynunk azt sem, hogy az olcsó olasz borok nemcsak a magyar bor jóságát teszik tönkre, hanem értékét is mélyen leszállítják, így azután a magyar bor hitelét is tönkre teszik.

Sokkal komolyabb jelensége ez viszonyainknak, minthogy ezt hosszabb ideig tétlenül szemlélhetné az állam, és alig van erre más módja Magyarországnak, minthogy a külföldi borok áradata ellen gátat emeljen, mert bizony ha ez állapotok

tovább tartanak, a megindult szőlőtermelés és ültetéstől mindenkinek elmegy a kedve, és hiába várunk vig szüretet.

Már pedig a magyar bortermelés oly jelentékeny értéket képvisel, hogy annak előmozdítása végett még áldozatoktól sem szabad vissza riadni.

Rang és mód.

(Folytatás.)

Ha általános a szegénység, hogyan ihatik a mosónő kávéházban haboskávét (mives napon is), mikor az rosszabb is, drágább is, mint az outhou? Hogyan mehet az iparosné nyaralni, mikor az sokba kerül, a kisiparosoknak meg kevés a pénzük? Miért lép a kishivatalnokné és diplomás emberke abba a rangba, amely móddal és magasabb állással jár s egyéb társadalmi kötelezettséggel is, mint egy czipra blúz és tarka-barka kalap.

Mikor annyi pénzünk sincs, amennyi jogos címünkhöz elég volna, miért emeljük a címet, hogy az ellent még kiáltóbb legyen? Miért akarunk nagyságosak lenni, mikor tekintetek sem vagyunk eléggé? Miért költünk fölöslegesre, mikor a szükségesre sincs elég pénzünk? Miért, kinek? Embertársainkat nem igen ármithatjuk sokáig. Ömagunkat csaljuk? Avagy csupán a cselédnek akarunk imponálni?

No ez előtt vagyunk a legkisebb urak.

Miért takarjuk hát egyszerű voltunkat, avagy éppen szegénységünket czipra ronggyal? Mikor a czipra rongy sokkal csunyább az egyszerű tiszta meznél? Az egyszerű, tiszta szegénység megindít, jóindulatra, megbecsülésre hajlít, a czipra, gögös, páváskodó szegénység, undorító és neveléses.

Oly jó indulat fog el, ha látom az egyszerű szegény polgárosszonyt, amint garasokait okkal-móddal beosztja, cziprasággal senkit sem bolondít, minden ékessége az őszinte egyszerű, tisztasága.

kit egy verokedésért elcsuktak, most szabadult ki a dutyiból. Ez a Baracs Imre szorgalmas, törekvő munkás ember, noha legény korában benne is dolgozott a virtus, ha felöntött a garatra — a lepéndi karcosból. Azonban megfogadta, mikor megházasodott, hogy soha többet nem iszik. Fogadását meg is tartotta, s most sem akart inni, noha Mihály gazda jóvoltából egy teli hordó állott ott egy széken a nagy nap öröme. Azonban a felesége, egy szemre való menyecske is váltig biztatta, ugy hogy a sok biztatásnak ellent állni nem tudván alaposan berugott — ott az egész közönség szemé láttára. A duhajkodás vége az lett, — hogy a kulisszák mögött — jól rá vert a feleségére. A menyecske haza megy kis fiával egy másik faluba. Ott van vagy öt hónapig. Egyik se akarja magát megalázni. Végre is Baracs uram a kis fia után elmegy s a szerető szívek között csakhamar szent a békeség.

Ez a kis lepéndi história nem is volna olyan nagy eset, ha épen nem Lepénden történt volna. De hát azt látni és hallani kellett volna. Az én leírásom csak halovány vázlata az egésznek. — Baracs Imre, a duhaj paraszt a lepéndi atyafiak legjobban megrajzolt alakja volt. Ugy berugott, hogy gyönyörűség volt nézni. Nem akarjuk felvetni azt az indikrét kérdést, hogy hol történt elötanulmányokat, de hogy jó volt, bizonyítjuk. Még akkor is, mikor jőzan volt. Sőt akkor nyilatkozott meg legszebben az ő egyenes, tiszta lelkülete, vonzalma hitvese s gyermeke iránt. Megérdemelte elismerésünket.

TARCSA.

Kossuth Lajos.

(Születésének százados évfordulójára.)

— Irta: Tuba Károly. —

Valahol, valahol napkeleti részen
Mi ragyog, mi fénylik mult század ködében?
... Kisdéd született: — a magyar szabadsága,
A magyar Szabadság rég várt Messiása;
Az ég derült, képe mosolyog felette,
Mintha az égnek is öröme lenne.
.. Es a csillag ég... ég, büszkén ragyog, fénylik,
Idegen nemzetek csodálkozva nézik,
Alig-alig szörja tündöklő fényét
S bámulva csodálják Kossuth Lajos népét!
Szabadság nyil' minden sugara nyomába,
Egy nemzet áldása kíséri útjába.

S egyre jobban, egyre fényesebbre gyulad...!
Egyenlő joga lesz szolgának és urnak,
Széttörök a bilincz, hullanak a lánczok —
Melyet zsarnok-önkény szépen kikovácsolt,
De kard lesz belőle, fényes, aczél-szablya.
Mely a hydra-hadnak életét megszabja.
— Az ármány, a gasság rémes árnya lebben...
Honszerelem lángja gyulad a sivekben,
A szó: menydörög a nagy próféta ajkán,
S viszhangozik a haza bérczén, völgyén, halmán
Szent jog és igazság: hőöket teremnek!
Csatasorban állnak: agg, ifju és gyermek.

A próféta lelke előttük szövötnék;
Ott áldoznak mind a harcok istendünek,
Rongyos zászlón a hir virága nő egyre,
Zsoldos sisera had lejutja, leverve,
Trónja bitorában megremeg a zsarnok
Egy maroknyi népen vesztvén harcra-harcot!
Bércz, halom, völgy tája festve honfivérrel...
És már-már a zászló győzelemhez ér el
S lecsapott karmával a fekete kánya,
Némult a szabadság dalos csalogánya,...

Aunyi hős: hiába vitte a keresztet!
Árulóknak révén igaz ügyünk vesztett.

Hogy aztán mi történt, azt dalba nem öntöm!
Beszél én helyettem a — bitó... a börtön...
Mit tudunk kell ugyanis, arról mit beszéljek?
Elsírja... elmondja a "magyar történet".
Nehéz felbő borult: nemzetre, hazára;
Sirt... sirt a hármásbérc, Duna, Tisza tája.
A magyar élete sötét, komor gyász volt...
És z bus napokra ha vetünk is fátyolt,
Ha most meg is nyugtat a szabadság, béke,
A szemekben mégis, miatha könyű égne;
Mintha égne minden. Lelkem is ugy érzi:
Ez a magyar nemzet nem a dicő... régi...!

Akármerre nézek: — pusztulást, vést látok:
Mindenütt mindenek csak az átok... átok!
... Idegen náció ül az ősportákban
A magyar sejtáján: bujdosó, szabátlán!
Körülötte, rajta annyi zagya népség,
Vézna testét mind... mind darabokra tépnék!
Aki még tehetne, segíthetne — végre,
Felejtü, hogy ő is Árpád nemzedéke,
A szíve, nem érzi mily nagy a kísértés,
Nem lakja szeretet, és az — egyetértés:
Nincs, ki a magyarnak megmutatni tudja:
Merre, hol vezet a — boldogságnak útja?!

... Jöjj hát közénk újra, jöjj, epedve várunk
Lángszavu nagy szellem, föltekent Messiásunk!
Olyan sulyos ez a hollószárnyú élet!
Ránk a boldogságból egy sugár se téved,
A te néped: — szegény — nyomorultabb egyre...
Oh, jöjj csak egy szóra, csak egy üzenetre!
Szálljon le a lelked s vezess minket, kérünk!
Egy szód hangzásáért tied minden vértünk!
.. Vagy talán... vagy talán fáj... ugy-e fáj látnod:
Kossuth Lajos népeü mily nagy lett az — átok!
„Ne sirj... ne sirj, hiszen nem lesz nehéz, bajos,
Jöjj el, csak még egyszeres jöjj el — Kossuth Lajos!

A Bor.

A legényegylet színelőadása 1902. szeptember 21-én.

Mikor Göre Gábor bíró uram megszerkesztette világlátó tapasztalattyaikat, akkor még ő kegyelme nem gondolt arra, hogy valamikor még a lévai Oroszlánba is eltéved, hogy előkelő, uri népek előtt cselekedjen meg Durbints sógorral együtt egy esteli mulatságot. Mert ha ő erre is gondolt volna, akkor ezt is kiserkesztette volna s most nem tartanék attól, hogy vele együtt engem is, a hivatlan kritikust — valamelyik legujabb tapasztalattyaiba ki nem szerkeszt.

De hát én is csak ugy cseppentem ebbe a helyzetbe, mint Pilátus a credóba. Ketten indultunk Lepéndre, a Göre Gábor bíró ur falujába. A Jaross barátom meg én. Ő még az előtte való este is fogadkozott nagyba, hogy ott lesz vasárnap este a faluban, ha máshol nem, hát a kulisszák mögött. Azonban vasárnap már csak egyedül csudáltam a lepéndi polgárságot s ez az oka, ha leírásom kissé szüretlen maradt.

Lepénden, ma egy hte nagy vigaság volt. — Melleleg jegyzem meg, hogy az egész Lepéndi község a lévai kath. legényegylet tagjaiból állott, kik vállvetve derék elnökükkel együtt az egész községet egy rövid műkedvelői előadáson oda varázsolták azon nagy és diszes közönség elé, mely velem együtt gyönyörködött Lepéndi község ismeretes alakjaiban.

Mint mondám, Lepénden nagy vigaság volt Baracs Imre (Óvári József) házában, mert öcsöce Matyi (Valasik József),

De elfacsarodik nemcsak a szívem, de elfintorodik az orrom is a cifra rongyok láttára.

Hát miért is van ez?

Nem tetszik már senkinek a régmúlt idők „nagyságos fejedelemasszony”-ainak, a régi tekintetes asszonyoknak nemes egyszerűsége? Nem tetszik az igazi jó gazdasszony szerénysége, egyszerű házias erőnye?

Nincs már a házakban tűzhely, ahol kávé lehet főzni? A nyár csak az asszonyoknak meleg, a férjeknek nem? Nagyobb a boldogság és szeretet a szívekben, ha a férj itthon marad, az asszony meg nyaralni megy: kölcsönzött pénzen?

Az asszony értéke: szépséges jósága vajjon a címétől függ csak ma már, nem is szíve nemességétől? Több értéke van a cifra kölcsönzött rongynak, mint saját egyszerű mezünknek?

Ezen tündököm, gondolkozom, míg elfog a szomorúság. Erős, hatalmas vágy támad bennem: igazi nemes, egyszerű magyar nőket látni. Elkívánkozom a cifra kőhalmaz hideg világából az egyszerű, hamisítatlan emberek közé, ahol a doktorok, ügyvédek, bírák felesége is tekintetes asszony, több rendbeli nemes ág ivadéka, maga szorgoskodik a konyhán s a vidék színe-java módos embe-reit asztalánál szeretetteljes egyszerűséggel biztatja: egyetek fiaim, a magam főztje.

El-elnézem, mennyi szeretettel szorgoskodik az ilyen asszony gyermekei körül. Élvezettel nézi, mint habzsolják a saját kezével készült könnyű, puha, izletes, fosz-lós kalácsot, illatos kávékat. Izléssel öltözteti magavarrt egyszerű ruháskába. Gonddal ügyeli meg minden lépéseiket. Minden hiúsága, büszkesége gyermekeiben van.

S mikor ez az érzés kiül az arcára: szebb a szépségnél, gyönyörűbb, nagyobb minden nagyságos című cifraságnál.

Eszembe jut ilyenkor a magam bohósága, amikor még azt hittem, hogy minden, de minden magyar asszony ilyen. Az iparosné is, az uriasasszony is, talán még a — királyné is.

Azt hittem, hogy mindenkinek legnagyobb büszkesége, ha a vitéz, nemes magyar nemzetnek derék fiaikat nevel. Azt hittem, — hajh, én balga! — hogy mindenik szíve tele van jósággal szeretettel, nemességgel családja és embertársa iránt. Mindenki maga készíti a foszlós kalácsot, maga főzi a kávékat, maga szorgoskodik a konyhában, maga vezetgeti, oktatja erre-arra a cselédjét, maga néz a mosónő körmére. Ő maga van mindenütt ahol a család javáról, boldogságáról szó van, ő a család szíve, lelke, jóságos örngyala, akihez a föld salakja, az önző hiúság árnya sem fér.

A felesége, Szunyog Juli (Laczkó Annuska), a csinos szőke menyecske szeme közé akartam nézni, de elkerülte a tekintetemet, mert keveset nézett felénk, hanem a fiatalság pirosra tapsolta a tenyerét. Szerencsés ember ez az Imre, mondok, — ha mindjárt a színpadon is, mert az a tűzről pattant asszonyka bizony nagy kincset ér. A járása, a sürgése-forgása olyan kedves, olyan szeretetre méltó volt, hogy nem is kellett hozzá illúzió sem, hogy valónak képzeljük.

No de legény a talpán a Baracs Matyi (Valasik József) is. Ha duhaj is volt egy kicsit, azt is elnézte neki a Rózika, mert máskülönbben dolgok legény, ki tenyerén fogja hordani a feleségét, ha lesz. Szépen is énekel. Nem is csodáljuk, ha elcsavarta a kis Szunyog Rózikának (Koncz Vilma) a fejét. Ez a füstös, szemre való, barna kis lány azonban őt is megzavarta, mert oda lenn mindnyájan azt hittük, hogy no ezeket is ásó-kapa választja el. Talán nem is épen lehetetlen.

De azt is szívesen elismerem, hogy alma nem esik messze fájától. A két leánynak méltó volt az anyja is. Öv. Szunyogné (Bus Erzsike) a legjobb anya, a legigazibb parasztaasszony volt egész Lepénden. Onnan a nézőtérrel alig ismertük fel abban az öregasszonyban a fiatal leányt, olyan természetes, olyan igazi volt minden mozdulata. A játékán, a beszédén semmi kifogásolni valót nem találtunk.

Következőnk Mihály bácsi a sorrendben, (Bóna Pál). És a körül metezett jó

S mikor ezt hittem, — tisztelettel, áhitatos csodálással — olyan nagyon föl tudott lelkesíteni a költő e mondása:

„Magyar nőnek születni, nagy és szép gondolat!”

Hát nem igaz ez ma már?!

Grositz Mária.
(Végo.)

Barsvármegye közigazgatási bizottságának ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 23-án tartotta ülését a főispán elnöklésével.

A közigazgatási ágak állapotáról az alispán által tett jelentés szerint — a közigazgatás menete — daczára annak, hogy az egyik szolgabíró és egyik aljegyző már huzamosabb idő óta beteg, rendes maradt. Bejelentette, hogy a honvédelmi miniszter a mozgósítási előmunkálatoknak kifogástalan pontossággal történt eszközöléséért a járások és városok azon tisztviselőinek, kik a mozgósítási ügyeket intézik — elismerését nyilvánította.

A vármegyei tisztikarban változás nem történt. A rendezett tanácsú városok tisztikarában azon változás történt, hogy Léván aljegyzőnek Fábán Zoltán és alpenztárnoknak Torma Lajos lettek megválasztva.

A kir. pénzügyigazgató bejelentette, hogy a folyó évben kivetett összes egyenes állami adók, ált. jöv. és országos beteg-ápolási pótdadók, valamint hadmenesség díj főösszege 1,659,911 kor. 03 fillér. 1901. évben kivetve volt 1,647,517 kor. 86 fill., a folyó évi kivetés tehát több a múlt évinél 12,393 kor. 17 fillérről.

Folyó évi augusztus hónapban befolyt egyenes adóban 204,311 kor., h. dmentességi díjban 1134 kor. 34 fill., kövzetett adókban 217,186 kor. 17 fillér.

A vármegyei tisztí főorvos jelentése szerint a közegészségi állapot a múlt hó folyamán az egész vármegye területén kedvező és a megelőző hónapnál is jobb volt.

Trachoma: az utolsó általános szemvizsgálat óta a vármegye egész területén augusztus hó végéig összeíratott 3 hatósági ellenőrzés és orvosi gyógykezelésben állott 1178 trachomás és 491 gyanus; ezek közül augusztus hó végéig meggyógyult 352 trachomás és 288 gyanus; meghalt vagy eltávozott a megyéből 22 trachomás és 14 gyanus.

A törvénytelen gyermekek száma aug. hónapban 13-al szaporodott, apadt azonban halálözás vagy más megyébe utazás által 16-al. A hónap végével 894 állott nyilván-tartásban és orvosi ellenőrzés alatt.

A kir. tanfelügyelő bejelentette, hogy a közoktatási miniszter a nagymási áll. iskolai tanítói állásra Hamria István oklev. tanítót nevezte ki. Virág Péter és neje újbányai tanerők helyére Fridrich Goza újbánya-Öhutai és Mitner Mária mohai tanító illetve tanítónőt, Fridrich Lujza ar. maróthi áll. polg. iskolai tanítónőt a nagyikindai polg. iskolához áthelyezte és ennek teendői végzésével az 1902/3. iskolai évre havi 100 kor. díj mellett Jablanczy Margit mennyiség és természettudományi szakcsoportra képesített polg. iskolai tanítónőt bizta meg, végül Simsa Otília aranyos-maróthi áll. iskolai tanítónőt a czeleg-berczelli állami iskolához helyezte át és

lelkü magyar ember nem lepéndi, hanem azért józanságával, szeretetre méltóságával nemcsak a lepéndieket, de bennünket is lebilincsel s szívesen adóztunk neki elismerésünkkel.

Volt a faluban egy helyre özvegy menyecske, Eszter (Gápel Mariska), ki után még a lódoktor is bolondult, s ez képviselte az intrikát, hanem hogy jól állott neki, szent igaz. Ha valamivel elevenebb, kaczkiasabb lett volna, talán Imrét is meghódította volna. Így meg kell elégedni azzal, hogy csak a nézőtéri fiatalságban szította fel a parazsat. No de ez aztán rajongott is érte.

Az első hely Lepénden is természetesen a bírót illeti meg. S a lepéndi bíró, Göre Gábor urat (Kiss Andor) ismeri egész Magyarország. A mióta mi nem láttuk, körszakállat növesztett, mely meg is szürkült, hanem azért még mindig a régi bíró ur ő kegyelme. Csupa arany igazság a beszéde, pallérozatlan mondásai csakhamar szálló igévé válnak. Terjedelmes alakja csak öregbíti tekintélyét. Kiváló tehetséget látunk benne, mert minden mozdulata csupa humor, harag és epe nélkül való, kaczagásra ingerlő szatira. Sokat tapsultunk neki, sokat, de meg is érdemelte.

A bíró ur árnyéka Durbints sógor (Lutoszky Károly). Hosszu, czingár alakja merő ellentéte a bíró urnak. De a beszéde is olyan. Szafatos, tekervényes szó járások, melyek ép oly kevéssé fogynak ki a szájából, mint a bor a kulacsából. Igazi tösgyökeres lepéndi alak volt.

A hol magyar ember mulat, ott kell

helyébe Jelitz Regina eddigi helyettes tanítónőt nevezte ki. — r. t.

Barsvármegye törvényhatósági bizottságának ülése.

Barsvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 25-én tartotta évnegyedes rendes közgyűlését, melyen a főispán elnök. — A törvényhatósági bizottság tagjai a lehető legkisebb számban voltak jelen; — a tavolabbi vidékről, mondhatni, hogy senki se volt.

Elnöklő főispán indítványára, Majthényi Albert elhalálózása felett a közgyűlés részvétné adott kifejezést, s azt jegyzőkönyvbe foglalni rendelte és a gyászoló családdal közölni fogja.

A vármegye házi pénztárának 1903. évi költségvetése tárgyalatván, az előirányzat 164329 kor. 35 fill. a fedezet 152154 kor. 64 fillér és a hiány 12074 kor. 72 fillérből állapított és fogadtatott el. — Az alispán előterjesztésére az 1903. évre kivetendő 10% közigazgatási. — 0.50% katonabeszámolásai, — 0.25% mezőgazdasági — és a 50% tisztviselői nyugdíjpótadók lett megszavazva. A gyámpénztárban kezelt pénzek, valamint a Marczibányi Imre-féle alaptőkéi 1903. évben felerészben az ar. maróthi takarékpénztárban és felerészben a barsvármegyei népbankban lesznek elhelyezendők a bizottság határozata folytán.

A gyámoltak és gondnokoltaknak fizetendő kamat ügyében ez törvényhatósági bizottság által előbből hozott és a fizetendő kamat mennyiségét megállapító határozatra a belügyminiszter által leküldött leirat tárgyalatván; — ezen leirattal a miniszter feloldotta a törvényhatósági bizottság határozatát azért, mert a fizetendő kamat megállapítására nem a törvényhatósági bizottság hanem az árvaszék illetékes.

A belügyminiszternek azon leiratai melylyel a folyó évre kivetett vármegye, pótdadók kivetését jóváhagyta — tudomásul vétetett.

Az évközben üresedésbe jutott választott bizottsági tagoknak betöltése iránt a törvényhatósági bizottság úgy intézkedett, hogy a választási hatánapok kitűzésével az alispánt bizta meg.

Azután tudomásul vette a bizottság Pozsony város átiratát a nemzetiségi törvény módosítása iránt. — Csánád átiratát a közigazdasági előadók munkálorenek új alapra fektetése iránt. — Arad átiratát a törvényhatósági bizottsági tagok anyagi felelőségének ki-orsolása iránt. — Pancsova átiratát a városnak önálló országgyűlési képviselő választó területét alakítása iránt. — Pozsony átiratát a magyar ipar parlama érdekében — azon okból mert Barsvármegye ezt már évek óta teszi; — Torontó átiratát a vasárnapi munkaszünet behozatala iránt.

Még a lévai négyeletnek 400 korona segély lett megszavazva a jótékonyági alaptól: — miután még néhány apróbb ügy tárgyalatott, a közgyűlés tárgya kimerítve lett. — r. t.

Különfelek.

— Városi közgyűlés. Léva város képviselőtestülete az 1902. évi szeptember hó 26. napján tartotta évnegyedes rendes közgyűlését, melyen a polgármester szokásos jelentése után előterjesztette, hogy

lenni a cigányoknak is. E nélkül nincs mulatság. Volt itt három is. Kátsa (Lehoczki István), Bige (Klacsányi Lajos) és Tepsai (Ábrahám Pál). No ezt a három jó madarat gyönyörűség volt nézni. Muzsikálni ugyan nem tudtak, hanem azért nagy kópék voltak tele furfanggal, hunczutsággal. Sokat nevetünk rájuk a faluval együtt, a honét nem hiányzott a lódoktor, Czelegédi Pál (Vida Jónás) sem, a kinek tipikus alakja egyike volt a legsikerültebbeknek.

Szemügyre vettük ezen felül a két menyecskét is (Opecska Juliska és Ujfaluai Erzsike), kiknek bár kevés szerep jutott a darabban, de nélkülük nem lett volna teljes a játék. Ugyanezt mondhatjuk a Zsuzsi cselédről (Nyiredy Mariska), ki majd nem olyan cifra volt, mint az asszonya. No de a kisbíró (Laczkó László) sem szabad kifelejtenuk, a ki jobb keze a bíró urnak s ki az előjáróság egyik leghasznavetőbb tagja volt — az ivásban. Ott sürgött-forgott egy fiu is (Uhlárik János), meg egy kocsis (Sinkó István) s mind kettő értette a módját, mint kell a publikám tetszését megnyerni. A kis Jancsika (Obert Gyula) nagy bátorsággal viselte magát a neki volt a legkisebb lámpaláza.

A sugót (Harka Károly) ugyan nem hallottuk, de épen ebben ismerjük fel az ő arra való tehetségét.

Micsoda élenkség, micsoda jó kedv uralkodott a színpadon. Szinte sajnáltuk, hogy legördült a függöny s véget ért az illúzió, a melylyel oda képzeltek magunkat

Mácsanszky János I. tanácsnok ellen több rendbeli fegyelmi panasz lett beadva, a melyek megvizsgálásával jelentéstétel kötelezettsége mellett a polgármester és a jogügyi bizottság lett megbízva. Majd elfogadtak az állami gyümölcsfaiskolának Léván leendő felállítására céljából a kincstárral kötött szerződést s elrendelte a közgyűlés a kortársak fölépítését. Ezután elhatározta hogy a Sern-ház telkéből az utca kiszélesítésre 14 m. széles terület még ez év őszén levágatassék és az utca megnyitvatván, a kövezet kiepíttessék. Elfogadta továbbá a községi közmunka 1901. évi zarszámadását s megállapította az 1903. évi községi közmunka mérvét és a válság-arányt. elfogadta az ipar és kereskedelmi tanoncz iskola 1902/3. költségeloirányzatát; véglegesen átvette a laktanya folyosó munkálatait s Fischer Ágoston vállalkozónak 2000 korona óvadékat kiadni rendelte. A legtöbb adófizetők 1903. évi névjegyzekének kiegészítésével a közgyűlés a múlt évi köldöttséget bizta meg. A gazdasági neméltő iskola ügyében akként határozott a közgyűlés, hogy a szükséges 20 kat. hold területnél egyebet adni nem hajlandó. Az állami gyermek menhelyek ügyében tudomásul vette a polgármester jelentését s megbizta, hogy egynek Léván leendő felállítását véget lépjen érintkezésbe dr. Ruffly Pál miniszteri biztossal. Végül Tonhaizer József indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy jövőben a főgimnáziumi tandíjmentesség iránt való kervenyekek a képviselőtestület elé terjesztessenek.

— Leó-ünnepély. XII. Leó pápa 6 szentsége pápaságának 25-ik évfordulója alkalmából a levai rom. kath. leánynevelő intézet 1902. évi okt. hó 4-én délután 4 1/2 órakor ünnepélyt rendez, következő műsorral: 1. „Pápai himnusz”. Karnek, e óadja az énekkar. 2. „A pápaság és XIII. Leó.” Irta és felolvasa: Reviczky Andor, iutezeti hioktató. 3. „Az egyház alapítása.” Előkép. Szemelvények: Jezus, Racz Maria; Peter, Visnyovszky Iona; Janos, Fauderik Irma; Jakab, Huljak Margit. 4. „Walter.” Irta: C. Kamzák. 4 kézzre játszó: Medveczky Maria és Keru Eonóra. 5. „XIII. Leó jubileumára.” Irta: Tatal, szavalja: Kozma Vilma 6. „Az egyház tevékenysége.” Előkép. a) Kereszteles. Keresztelő pap, Csekey Maria; neger gyermekek, Szemesko Iren és Czet Flóra. b) Mészés. Pap, Csebovits Iona; jelvényes angyalok: Sundberger Margit, Markly Erzsébet, Korenty Amalia és Arvay Maria. c) Tanítás. Tanító apáca, Novotny Maria; tanítványok: Klain Aranka, Nyuli Anna c. Mhaacsics Tekla. d) Betegápolás. Betegápoló apáca, Visnyovszky Gizella; beteg leány, Tóth Iona. e) Alakizna osztás. Szent Erzsébet, Pólya Gizella; szegények, Klapthy Maria és Horvath Berta. f) Rabszolga felszabadítás. Előkelő római hölgy, Laufer Maria; rabszolga leány, Hoffmann Iona. 7. „XIII. Leó ünnepere.” Dialog, írta Tóth József; mondják: Tomaschek Anzelma és Duben Maria. 8. „Az öröm.” Karnek, írta Schnorr, előadja az énekkar. 9. „Hódolat XIII. Leó papa szobra előtt.” Előkép. Hódoló leányok: Dudich Margit, Tóth Jolan, Novotny Iona, Francziszky Olga. Jelvényes angyalok: Agardy Janka, Francziszky Irma, Nemeth Maria, Medveczky Maria, Szechy Margit. Kis angyalok: Dodek Iona, Hradesny Gizella, Medveczky Erzsébet, Farkas Olga, Huszer Dora, Szegedy Maria, Jaross Margit, Koczab Hilda, Luzsenszky

Lepéndre Göre Gábor bíró ur kotyogós kulacsa mellé. Nem akartunk halátlanok nálatlanok lenni s zajos tapsal akartuk leróni halánkat annak a férfúnak, ki Lepénd községet ide varázsolta élénk.

Ez pedig nem más, mint az egyesület szeretett elnöke, Sipos Antal slelkész, ki mellett lelkesen tüntetett a község, de biz csak nem jött ki a kulisszák mögül, mintha szegyelte volna magát a jó lepéndiekért. Pedig hát — tanu az egész publikum — hogy csak büszke lehetett rájuk, mert neki is, meg a legényegyletnek is csak dicősdéget szereztek.

Ez után csakhamar tánczra perdült a fiatalság. Lepénd község is lekerült a színpadról. S volt mulatság kivilágos kivirradtig.

Sok szép asszony és szép leány volt ott. Szegény tudósítónknak elbődült a feje tőle, alig bírta a nevüket bokrértába kötni. Azt mondja, hogy a következők voltak jelen, de az bizonyos nem teljes a névsor.

Leányok: Andruska Gizella, Akucs Eszti, Akucs Erzsike, Bay Emma, Barták Eteika, Bus Böske, Bus Margit, Csorba Sarolta, Farkas Ilonka, Farkas Kamilla, Gápel Mariska, Gyurocsinka Adél, Gyurocsinka Margit, Halász Juliska, Jakab Rózika, Kárody Annuska, Kalapos Annuska, Kerny Böske, Klincok Mariska, Knapik Annuska, Koncz Vilma, Kohn Zseni, Kóuya Annuska, Korpás Böske, Korpás Mariska, Krizsányi Vilma, Kruzsány Vilma, Laczkó

Folytatás a mellékleten.

Fernandin, Toth Maria, Macsanzky Lujza, Redl Anna, Miháicsics Zóra, Váry Maria, Hirschmann Antónia. 10. „7. ábránd.“ Irta Székely Imre, zongorán játsza Novotny Margit. 11. „Diadalt zeng a szent hit.“ Karenek, írta Tóth József, előadja az énekar. 12. „Zaróbeszéd.“

— **Kossuth-ünnep Kálnán.** Nagy- és Kis-Kálna lelkes polgársága is szépen sikerült hazafias ünnepet rendezett f. hó 21-én Kossuth Lajos, nagy hazánkfia születésének 100 éves évfordulójára. D. e. 10 órakor a nagy-kálnai ref. templomban volt alkalmi isteni tisztelet melyben a helybeli ref. dalárda bevezető éneke, a „Hymnus“ után Somogyi Lajos lelkész tartott igen szép alkalmi beszédet minek végeztével a kis-kálnai dalárda a „Szózatot“ énekelte. D. u. 3 órakor a kis-kálnai ref. imaházban tartott alkalmi isteni tisztelet, majd este Nagy-Kálnán zenés és fáklyás menet járta be az utcákat melyben a két község aprajánagya rang- és vallás-külömbőség nélkül részt vett. A templom-terre érve a nagy-kálnai dalárda egy szép hazafias éneke után a Kúcs Béla kis-kálnai tanító tartott süri éjlenzéssel kísért lelkes beszédet, Vas Ernő szavalta el nagy hatással Vargyas E. „Tudjátok-e ki volt Kossuth“ cz. szép költeményt minek végeztével a dalárda a Hymnust és Szózatot énekelte, mely után a nagy számú közönség a legnagyobb rendben széteszött. Dicséretére válik Nagy-Kálna polgárságának, hogy a hazafias ünnepélyek rendezésében már évek óta szolgálatot követésre méltó példát a környék lakosainak.

— **Kossuth ünnep.** Nagyd község hazafias közönsége vasárnap szeptember hó 21-én ünnepelte meg, Kossuth Lajos születésének 100. éves évfordulóját. — Ez alkalommal d. e. 10 órakor isteni tisztelet tartott s ennek végeztével Bajkay Zsigmond ev. ref. lelkész tartott nagyhatalás ünnepi beszédet az összegyűlt szép-számú közönség előtt.

— **Bérmálás.** Hogy az okt. 5-én tartandó bérmálás és toronyszentelés alkalmával mindenben példás járend uralkodjék, közöljük a következőket: Ömlőtsága Dr. Kohl Medárd felszentelt püspök, primási helynök ur Budapestről szombaton, okt. 4-én délelőtt 1/2 12 óra után érkező vonattal fog városunkba jönni. Már az indóháznál ünnepélyesen fogadják, a honnan harangzugás között legelsőben is a templomba tér. — A tanuló ifjúság a főgymnásiummal együtt a templom körül fog felállni s várakozik addig, míg Ömlőtsága lakására — a plebániára nem tér. — Vasárnap okt. 6-én z isteni tisztelet d. e. 8 órakor kezdődik s a toronyszentelés, ünnepes sz. mise és szent beszéd eltart 1/2 10 óráig. Ekkor minden nem bérmálkozónak távoznia kell a templomból, mert a bérmálándók csak ugy lesznek képesek sorakozni. Mivel a bérmálándók száma meghaladja a kilencszázast, három csoportra lesznek kénytelenek felosztolni. Az első csoport bérmálása 1/2 10—1/2 11-ig fog tartani s csak azok vehetnek benne részt, a kiknek színes ironnal jelzett 1—300-as bérmálajuk lesz. A második csoport 1/2 11—1/2 12-ig bérmálkozik, a 301—600 bérmálajukkal s a harmadik csoportban 1/2 12—1/2 1-ig a többi mind. Megjegyezzük, hogy a sorrend könnyű tájékozást végett a templom ajtajára is ki lesz tügéztetve s azon bérmálásoknak, kiknek

több gyermekük levén őket egymásután egy csoportban akarják megbérmáltatni, előzetes jelentés mellett igyekezni fognak kivánságukat teljesíteni. — A fogadtatás többi részét illetően ma délután 5 órakor a városbázan értekezés lesz, itt csak arra kérjük hivatkozni, hogy e ritka szép alkalomból lobogózzák fel épületeiket s magas vendégünk méltó fogadására, ugy az indóházhoz, mint a templomba nagyszámmal siessenek. — A Plebánia Hivatal.

— **Közkívánatra,** a Kath. Legényegylet ma este megismétli a mult vasárnap oly nagy sikerrel előadott „Bor“ című színijátékot s a jótékony cél érdekében kérjük városunk nemcs közönségét, hogy azt tömeges megjelenésükkel támogatni kegyeskedjék. — Helyáradak a következők: Körszék 1 kor. 60 fill. Zártszék 1 kor. Állóhely 60 fill. Karzat 40 fill. — Egyben megjegyezzük, hogy a mult estély felülfizetőit csak a mai előadás után, a jövő számban fogjuk közzé tenni.

— **Tanítók gyűlése.** E hó 23-án Besztercebányán tartotta évi közgyűlését a besztercebányai egyházmegye területén lakó tanítócsoporth. A közgyűlés „Hymnus“ élénklésével kezdődött mely után előnké megnyitót és jelentés következett. A phonotimikai módszernek való használatát Klein Jenő mutatni be igen szép érveléssel. Majd a tanítók fiainak tápintézetéről való jelentés olvastatott, melynek a gyűjtése eddigél felül mulja a 4000 koronát. Majd Puchy József „az országos kath. tanítói segélyalap“ Bpestben tartott közp. bizottsági gyűléséről számolt el. A magyar kath. tanítók római zarándoklatában részt veendő az egylet hozzájárulása mellett az e célra befolyt költségen való utazására: Buncsek Gusztáv, Bednár József, Laczko Károly és Smetana József küldettek ki. Az „országos kath. tanítói segélyalap“ központi bizottsági gyűlésére ismét Puchy József péteri tanító választott meg. Mire a pápai „Hymnus“ élénklésével a gyűlés véget ért.

— **Gyászhir.** Részvétellel veszszük a gyászhirot, melyly a kérelhetetlen sors keze Pápay Géza deméndi földbirtokost és családját sújtotta. Ugyanis édes anyja öz. Pápay Ignaczné Axmann Hermin urasszony e hó 21-én 62. éves korában Deménden, gyermekeiktől környezve elhunyt. A jó édes anya holttestét e hó 23-án helyezték örök nyugalomra a család nagyszámú tisztelőinek s a rokonság öszinte részvétele mellett. A gyászoló családtagok szerett édes anyjuk elhunytát a következő gyászjelentésben tudattak: Pápay Géza és neje Vasdenyey Margit, fiuk: Miklós; Pápay Ilona és férje Jory Jenő, gyermekeik: Ilona, Ferenc és László; Pápay Maria, Papai Erzsébet, Pápay Dezső, ugy saját, mint a többi rokon nevében is, fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hön szeretett édes anyjuknak, anyósuknak, illetve nagyanyjuknak: öz. Pápay Ignaczné szül. Axmann Hermin urnőnek folyó évi szeptember hó 21-én reggeli 8 órakor életének 62. évében hosszas szenvedés és a halotti szentség-ek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogult földi maradványai folyó hó 23-án fognak a gyászházban Deménden a róm. kath. egyház szer-tartása szerint beszenteltetni és a deméndi temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat az elhunyt lelki üdvéért folyó évi szeptember hó 24-én délelőtt 9 órakor fog a deméndi plebánia templomban az egek Urának bemutatni. Deménd, 1902. szeptember hó 21-én. A'dott legyen emléke!

— **Eljegyzés.** Hoffmann Miksa, ipolyésági kir. pénzügyigazgatósági szám-ellenőr a napokban váltott jegyet Goldner Mariska kisasszonnyal Bubaepsten.

— **A lévai gyümölcsfa iskola** terve immár a megvalósulás stádiumába lépett, a mennyiben az erdőincstár képviselője Kárpáthy Lajos besztercebányai erdőmester kedden a polgármesterrel és a pénzügyi bizottsággal megállapított a faiskola létesítésére vonatkozó szerződés feltételeit. E szerint Léva városa 1914. év végeig terjedő 12 évre évi 600 K. bérért az erdőincstárnak 15 cath. hold területet ad bérbe a faiskola céljaira s ezen felül 1 szoba és 1 konyhából álló kertész lakot építtet, valamint a városi szemetet is a faiskolának fogja átengedni, E szerződést, mint lapunk más helyén olvasható, a pénteki városi közgyűlés is elfogadta.

— **Halálozás.** Schiefner János körmöczbányai főreáliskolai tanár e hó 21-én 45 éves korában Körmöczbányán, mint értesülünk jobb létre szenderült. A boldogult szerény, buzgó munkása volt a tanúgynek, a kit egy egész nemzedék hájlája kísér sirjába. Holttestét Körmöczbánya város polgárainak, tanártársainak és tanítványainak öszinte részvétele mellett helyezték örök nyugalomra.

— **Uj vasut.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Pethő Albert aranyosmaróthi lakos, a Barsamegyei népbank igazgatója részére a garamberence-lévai helyi érdekű vasut Kovács megálló helyétől Kis-Valkó c érintésével a zaitvölgyi helyi érdekű vasut Aranyos-Maróth esetleg Kis-Tapolcsány állomásáig vezetendő rendszer nyomtávu gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalra, az első munkálati engedélyt egy év tartamára megadta.

— **Egyházi áthelyezések.** Gerlei Nándor beneshazi r. kath. káplán János-hegyre, Hermann József Handlováról Benesházára, Zsivny János Kiskeresnyéről Handlovára és Medveczky Károly Karvalyról Pálosnagymezőre helyeztettek át kápláni minőségben.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Farkas Károly tanítót az újbánya-óhutai állami elemi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki.

— **Másodvirágzás.** Szeptember végén már pusztulának indul a természet, a mező és erdő leveti tarka kűntösét. Zörögve hull a falevel s a bokrok alját nem sokára ellepi a sárga avar. Azonban néha a természet is megcsalja önmagát s másodvirágokkal akarja takarja eltűnő bájait. Az idei száraz, napos ősz sok fat újra hajtásnak indított, sőt lapunk egy olvasója tegnap előtt egy teljesen kifejlett bodzafa virágot küldött be hozzánk, mint kétségbe vonhatlan bizonyítékát a természet játékának. Tapasztalt gazdák hosszú ősz jósolnak e körülményből.

— **Öngyilkosság.** Osztroviczky István nagy-sallai 78 éves napzamos e hó 27-én reggel az istállóban felakasztotta magát. Tettenek okát nem is sejtik.

— **Önfeláldozó anya.** Kecskeméthy Sándorné lévai lakos kis leánykája a hét elején a vizbo esett, mit látván az anya leánya után a vízbe ugrott s szerencsésen kimentette, azonban az anya, ki régebb időtől beteges volt a kiállott ijedség s a hideg vízben történt hirtelen lehülés következtében oly súlyos betegségbe esett, hogy 3 nap mulva elhalálozott.

— **A birkozás vége.** Belányi Imre és Szitka István a lévai uradalom szolgálatában álló suhanczok a folyó hó 19-én az uradalmi magtárban gabonával dolgoz ak, Csepész András szintén uradalmi beres tartsaságában. Mig Csepész András a gabonát zsákokba szedte, ők ketten birokra keittek, miközben Belányi Imre oly erővel fordította Szitka Istvánt a levegőben, hogy ennek jobb lába hegye a közelben álló Csepész Andrást a has alsó részén találván, a szenvedett ütés következtében e hó 22-én éjféltűn elhalálozott. Gondatlanságból okozott emberölés miatt ellenük a bűnvádi eljárat a rendőrség folyamatba tette s megbüntetésük iránt a lévai kir. járásbírószághoz tette át az ügyet.

— **A megyei pénztárak államosítása.** Az 1902. évi III. t. czikk, mely a vármegyék pénztári és számvéveségi teendőinek ellátásáról szól, az 1886. évi XXI. t. cikk 67-§-a alapján rendszerezett ösz-szes pénztári és számvéveségi állásokat a vármegyéknel megszünteti, ami által a költségvetés vonatkozó tetelei változást fognak szenvedni, illetve a költségvetésbe fel már nem vehetők, minek folytán a belügy-minister rendezetileg hivta fel az ösz-szes megyeket s így megyenket is, hogy az 1903. évi költségvetés szerkesztésénél fenti törvény rendelkezéseinek figyelembevételével járjanak el.

Közönség köréből.

I. Székhely kérdéshez.

Barsvármegye közönségének vitalis érdekeit képezi a törvénykezési-, pénzügyi- s közigazgatási székhelyek megállapítása. — A kérdést a közérdek szempontjából a többség igényének kielégítésével kell megoldani, hogy ezzel a vármegye közönségének nyugalma helyre álljon s a köztevékenység a vármegye jólétének emelésére biztosíttassék.

A garamvölgyi érdekelttség, mely a vármegye közönségének nagy többségét foglalja magában — mint tudjuk — „Megyei párt“ alakult; a pártunk tagjai sorába lépett törvényhatósági bizottságunk 296 tagja közül 172; elhalt, elköltözöttek száma 10, központi tiszviselők, (kik hivataluk alapján birnak egyedül szavazati joggal a törvényhatósági bizottságban, fel sem hívtattak a nyilatkozattételre) 16-an vannak. — Így e fontos kérdésben szabadon, függetlenül cselekvő bizottsági tag 270; a megyei pártban levő tagok száma 172, kik nyilatkozatot tettek az iránt, hogy a székhely Léván állandósíttassék; 98 tag képezi az ar. maróthi érdekelttséget; a lévai érdekelttség többsége 73, tehát a törvényhatóság bizottság 2/3-része képezi a lévai, illetve a garamvölgyi érdekelttséget.

A kérdés megvilágítása — **Emlékiratba** foglalva, — közzé tétetett. Hiszszük, reméljük, hogy ezen kérdések, melyek — részben — még a vármegye zöld asztalára kerülnek, higgadtással, a vármegye tekintélyéhez illő méltósággal fognak megoldatni.

Az **Emlékirat** — az ar. maróthi érdekelttség által a lévai kir. pénzügyigazgatóságnak Ar. Maróthon leendő áttételére irányuló érélyes mozgalomnak ellensúlyozására — első sorban a pénzügyigazgatóság kérdésével foglalkozik.

E tárgyban kibocsájtott nyilatkozat ekként szól: „Nyilatkozat. Barsvármegye adófizető közönsége tulnyomó nagyrészenének érdeke, valamint a pénzügyi közigazgatás követelményei azt kívánják, hogy Barsvármegye területén székelő kir. pénzügyigazgatóság Léván maradjon. Ennélfogva a lévai székhely fenntartására irányuló mozgalmat a közérdek szempontjából készséggel támoga-

tom és ezen irányban kifejtenő érvek öszszefoglalását felőlelő Memorandumhoz itteni aláírással hozzájárulok“.

Másodsorban a pénzügyi székhely kérdésével kapcsolatban a törvénykezési és közigazgatási székhely-kérdés is felőleteltvén, erre vonatkozó nyilatkozat így szól: „Nyilatkozat. Barsvármegye adófizető közönsége tulnyomó többségének és köztisztviselőinek érdeke egyaránt azt kívánja, hogy ugy a törvénykezésnek, mint a pénzügyi és közigazgatási hatóságnak székhelye Léván állandósíttassék. Ennélfogva — a közérdek szempontjából támogatunk ez irányban kifejtendő minden mozgalmat és a közös cél megvalósításának indokait magában foglaló újabb Memorandumhoz aláírással hozzájárulok.

Ezen nyilatkozatok aláírásával jutott kifejezésre az érdekeltség akarata; eddig 169-en írták alá az utóbbi nyilatkozatot is. Az a 172 párttag közül ezen utóbbi nyilatkozatot tehát hárman még nem írtak alá, ezek közé tartozik Kovács-Sebestyén Lajos kir. ügyész ur is.

Meg vagyunk győződve, hogy a „Megyei párt“ tagjainak száma, kik az utóbbi nyilatkozatban foglalt mozgalmat — a közérdek szempontjából támogatják — még mindig növekedni fog. — A jelentkezés irásában vagy élő szóval történhetik Léván a „Megyei párt“ elnökénél.

Léván, 1902. szeptember hó 27-én.

Holló Sándor,
a „Megyei párt“ elnöke.

II.

A Hont-Varsányban közadakozásból épült Jezus szt. Szive templom javára, a Nm. pénzügyministorium által 70506/1902 sz. alatt engedélyezett sorajáték megtartatván, nyereménynyel kihuzattak a következő számok: 189., 361., 407., 884. E sorsjegy tulajdonosoknak a megfelelő nyeremény-tárgyak: 3 db. selyemre himzett párna és 1 db. pointlan asztalfutó, a sorsjegy beadása mellett kiadatnak Hont-Varsányban a községi bíró házában.

Közgazdaság.

I.

A pozsonyi II. országos mezőgazdasági kiállítás.

Pozsony egyike a legkiesebben fekvő nagy városainknak és semmi tekintetben nem csatódott a Gazdasági Egyesületek Szövetsége, midőn Szeged után Pozsonyot választá II. orsz. gazd. kiállítás helyéül. A liget egy paradicsom, melyben a kiállítás rendezetett, az elrendezés kitűnősége mellett méltán irigyelhetne tőünk a szomszéd metropolis; különösen ki kell emelni a szép által es a rendkívül sikerült gépkiállítás. Az állatkiállításról fogunk csupán röviden megemlékezni, melyben a barsi népies tenyésztés magvát a nyugati vármegyék magas fokon álló tenyésztéshez küzdötte fel s lótarifáival az ösz-szes gyűjteményes kiállítók közt a II. díjat nyerte el, 20 lóva közül 7 lett nyertes; szarvasmarhatenyésztésével 4 egyen kapott tiszteleti pénzdíjakat; sajnos uradalmink és nagybirtokosaink teljesen távol tartották magukat a kiállítástól, csupán Levaticz László középirtokos állított ki simenthali keletkezésű hizott ökröket, melyek után a kiállítási oklevelet nyerte daczára, hogy a czukorgyárak nagy költségessé 1000—3000 drb. álló állatállományaikból kiállított collectiókkal kellett megküzdenie, mert a gazdasági hivatalas nem let külön elbíralva a gyári hivatalástól. A szarvasmarha és juh kiállítást a több vármegyében fellépett szájt- és körömfajás meggyírálta ugy, hogy körülbelül a szarvasmarha kiállítástól lemaradt 300 és kiállítva lett 822 drb.

Legnagyobb számban voltak a simenthaliak 262 drb. Gyönyörű 8 bikát állított ki Széll Kálmán Ratótról, teljes collectiot öz. Döry Vilmosné Lepéndről, mely teljesen egyenrangu a rátóli tenyésztett, Wenckheim gróf lébényszentmiklósi, Eszterházy Miklós Mórócz grót caákvári, Zichy János gróf nagylangi uradalma, Elek Lipót gazdasága stb.; a simenthaliakhoz nagyon hasonlított és szépségben elérte gróf Apponyi Géza högyézi uradalmának és a tolna-megyei gazdasági egyesület népies tenyésztésének collectiója, melyek nagyon szépek és egyöntetű egyedekből állottak. A tájfajta csoportban volt a barsi gazd. egylet népies kiállítása 14 drobal s a következők nyerték el kis gazdáink közül a díjakat: Paffy István gróf tiszteletdíjat 50 koronát aranyban legeszebb boayhádi úszóert Lócsai János kisszecssei gazda; II. teben díjat Palinkás István kisszecssei parasztiudabirtokos 150 k., II. úszódíjat 100 koronát Kemény István n. szecssei kis gazda, II. k bika díjat 150 k. Kis-Szecsse község 3 éves bikája.

A lókiállításban 237 drb. lett bemutatva s pedig kis részben nehez, nagy részben könnyű vérbeli tenyészlóvak.

Gazdatársaink közül: Baranyai János Felső-Várd sárga ménje után III. Díjat János Ziliz sárga ménje után II. díjat, Széll János Gr. Mikola veresderes kancája u á II. díjat, Koncz Jónás Bars-Erdred sárga kancája után IV. díjat, László István Kálna pej kancája után IV. díjat, Kemény

Bérmaajándékok dús raktára.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy üzletemet az idén tartandó bérmaálás alkalmából dús mennyiségű

bérmaajándéknak

nagyon alkalmas tárgyakkal felszereltem. Mint e czélra rendkívül alkalmas elpusztíthatatlan örökös

értéket képviselő, a bérmaálási szentségre mindenkor kellemesen visszaemlékeztető a következőket ajánlom.

Leányok részére :

- 14 karatos arany kereszt 2 frttól feljebb.
- 14 " " függő 1 1/2 " " "
- 14 " " meli ü 4 " " "
- 14 " " karperec 8 " " "
- 14 " " női óra 11 " " "
- 14 " " nyakék 7 " " "
- Ezüst női óra . . . 4 " " "
- Ezüst óra láncz . . . 1 1/2 " " "
- Ezüst nyakék . . . 2 " " "
- Aranyozott karperec . 4 " " "

Fiuk részére :

- 14 karatos arany férfi óra 25 frttól felj.
- Ezüst óra 5 " " "
- Niklóra 3 " " "
- Ezüst láncz 1 1/2 " " "
- 14 karatos arany gyűrű 2 1/2 " " "
- 14 " " lánc . 15 " " "
- Nyakkendő 1 1/2 " " "
- Inggombok 2 " " "

Midőn t. czimed raktárom megtekintésére meghívni van szerencsém maradok

kitünő tisztelettel

Klein Sándor

óras és ékszerész.

כשר A legjobb híri és legnagyobb hentesárú- és kolbászgyár. **כשר**

Bécsi kóser mészárosok
egyesületének főraktára
Bécs II. Praterstrasse 52.

Ajánlja a t. cz. közönségnek és árusoknak legjobb gyártmányait mindeféle kolbászárú, szalámi, füstölt nyelv stb. saját ölesü első rangu

hízott ökörhúsból

mindig friss áru, legnagyobb választékban. naponként posta és vasuti küldemények. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Magyar Posta cheque számla 7984.

Christoph-Lak
A LEGJOBB MAZALÓ ANYAG A PADLÓRA

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mosás alatt is használhatók, mivel a keletlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerültek.

Kapható: **Schubert Pálnál, LÉVÁN.**

AZONNAL SZARAD
SZÜRKE SZÍNŰ TISZTA SZÍNTELÉN
A szoba rögtön használható
TARTÓS SZAGTALAN
Eredeti üvegekben 1 lit 20 lit

Ujabb haladás!

Bejegyzett Kérje mindenütt csakis az új Eisenstädter-féle

EGLASINE

padiófenymázt. Gyári jegy: „VASLOVAG” törvényesen védve.

Gyorsan szárad Kiadós Mosható! Tükörfényű! Tartós! Szagtalan!

Védjegy „Vaslovag”

EGLASINE

padiófenymáz utólag nem ragad így tehát sem por, sem piszok a padlóba nem hatolhat be. EGLASINE használatban a legolcsóbb beeresztő szer. Takarékos használat mellett 1 kg. elegendő 12 m² méter területre.

Kapható mindenütt.

Minden háziasszony

kérjen a legujabban érkezett s közvetlen a termelőtől importált első minőségű

New-Cuba-Kávéból

melynek aromája kitünő és természetes festetlen színű

Kilója 3 korona 20 fillér

4 1/2 kilogr. póstacsomag ára 13 kor. 50 fillér.

Kapható: **KERN TESTVÉREKNÉL Léván.**

Jegyzet: fődög, hogy a kávé ne legyen túl barnára pörkölve, mi által elveszti zamátját s kiizadja illó olaját.

HALTENBERGER BÉLA

kelmefestő, vegyitisztító és gőzmosó intézete

Alapítási év 1810. KASSÁN. Alapítási év 1810.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a t. felek kényelem szempontjából az ország minden részében előnyösen ismert

kelmefestő vegyi-tisztító és gőzmosó intézetének

képviselőtével

CHALUPKA A. férfi-szabót

(Léva, Fötér' a Takarékpénztárral szemben Blum-féle ház) biztam meg.

Nevezett cég elfogad gyáram részére férfi és női ruhákat, függönyöket, nyakkendőket stb. festés és tisztítás végett a gyárban megszabott árak mellett, továbbá gallérokat, kézelőket és férfi ingeket gőzmosás és vasalás végett.

Számos megbízást kér

kitünő tisztelettel
Haltenberger Béla.

Bars- és Hontmegyerésére

érezkoporsó főraktár Kern Testvéreknél Léván.

Beschorner A. M.

első cs. kir. osztr.-magyar-, német franczia-, olasz- és orosz szabadalmazott érczkoporsó gyárából.

Ezen szabadalm. érczkoporsók Európában majd minden egészségügyi hatóságok által nemcsak a hullák szállításához, leginkább légmentességük miatt, mi által az légártalmas szesz (hullaméreg) kigőzölését akadályozzák, a legjobban ajánlatnak.

Szép kiállítása, gazdag díszítése, olcsósága, tartóssága, sir- és sirboltokban használhatósága ezen gyártmányoknak kivívták minden művelt országban a legnagyobb elterjedést, ára 8 frttól 100 frtig.

Fakoporsók gyermekek részére 3 forinttól, felnőtteknek 8 forinttól 15 frtig.

Ugyiszintén siremlékek, vaskerítések, kereszttek, szemfedelek, párnák, koszorúk, szalagcsokrok stb. nagy választékban jutányos áron.

Kaphatók KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

STEINER SÁNDOR

óras és ékszerész

Léván, Fötér, (Engel-fele ház.)

Tekintettel a közeledő bérmaálásra a legkülönbözőbb ajándéktárgyak arany-, ezüst- és ezüst doubleban, u. m.: órák, láncok, függők, gyűrűk, stb. dús raktárát rendeztem be. Eme legizéesebb kivitelű és legolcsóbb árú tárgyak dús raktárát van szerencsém a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani.

Ajándéktárgyak már 1 koronától feljebb kaphatók.

Üzletemben ujonnan berendezett, modern látszeráru raktárt nyitottam. Mindenféle szemüveg, cvikker, termometer, orvosi hőmérő stb. nagy választékban.

Mély tisztelettel
Steiner Sándor
óras és ékszerész.

China-ezüstárak óriási választékban. — Látszerék javítási műhelye.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetnek.

Óra- és ékszerjavítások 2 évi jótállás mellett.

Paris 1900. **Eredeti** Grand Prix.

Singer varrógépek családi használatra

és a legkülönbözőbb gyártási czélokra.

Díjtalan oktatás a divatos műhimzés összes műszakaiból. Elektromos varrógéphajtással.

SINGER CO. varrógép részvény-társaság.

Léva, Kazinczyutca. 2.

Fióközlétek a monarchia minden nagyobb városaiban.

